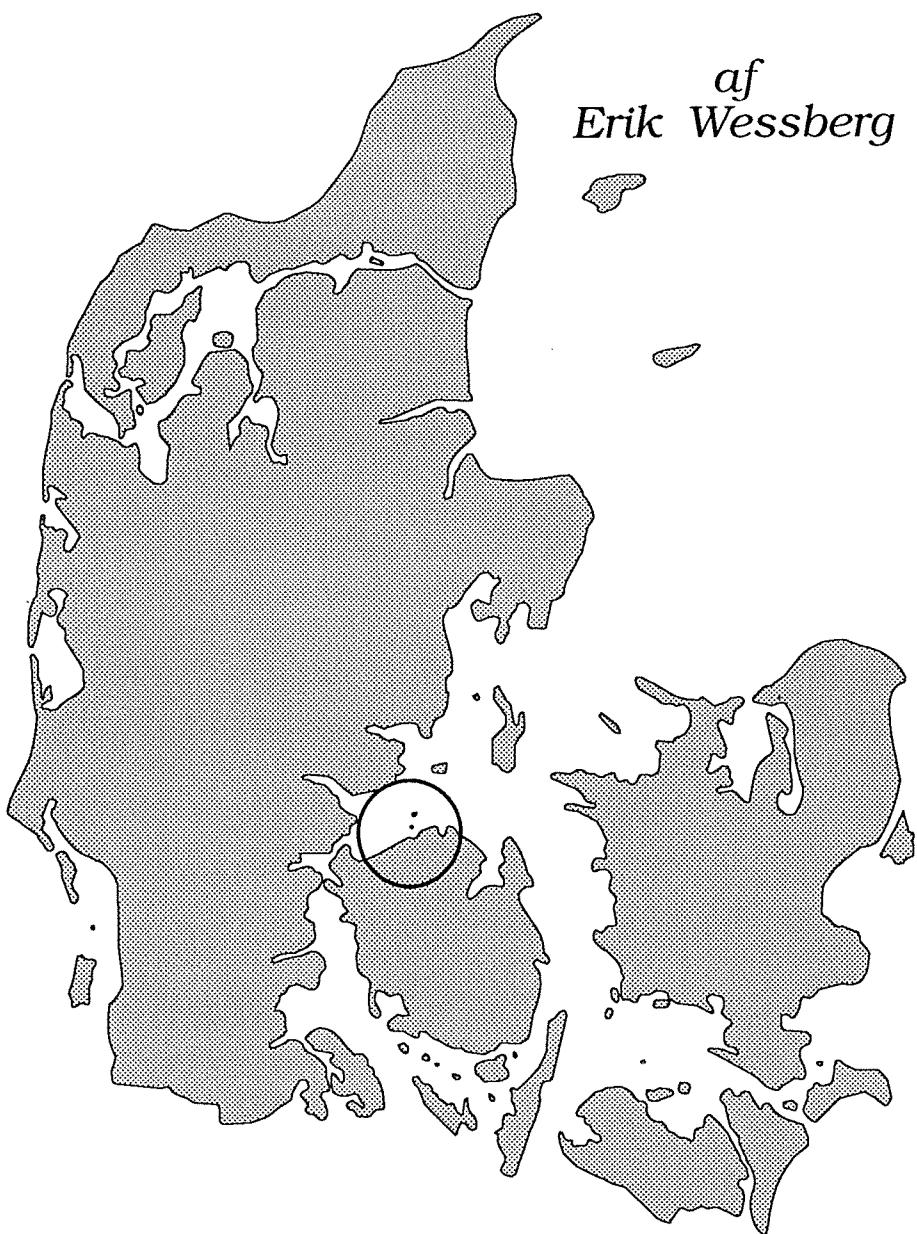

DRAÆET

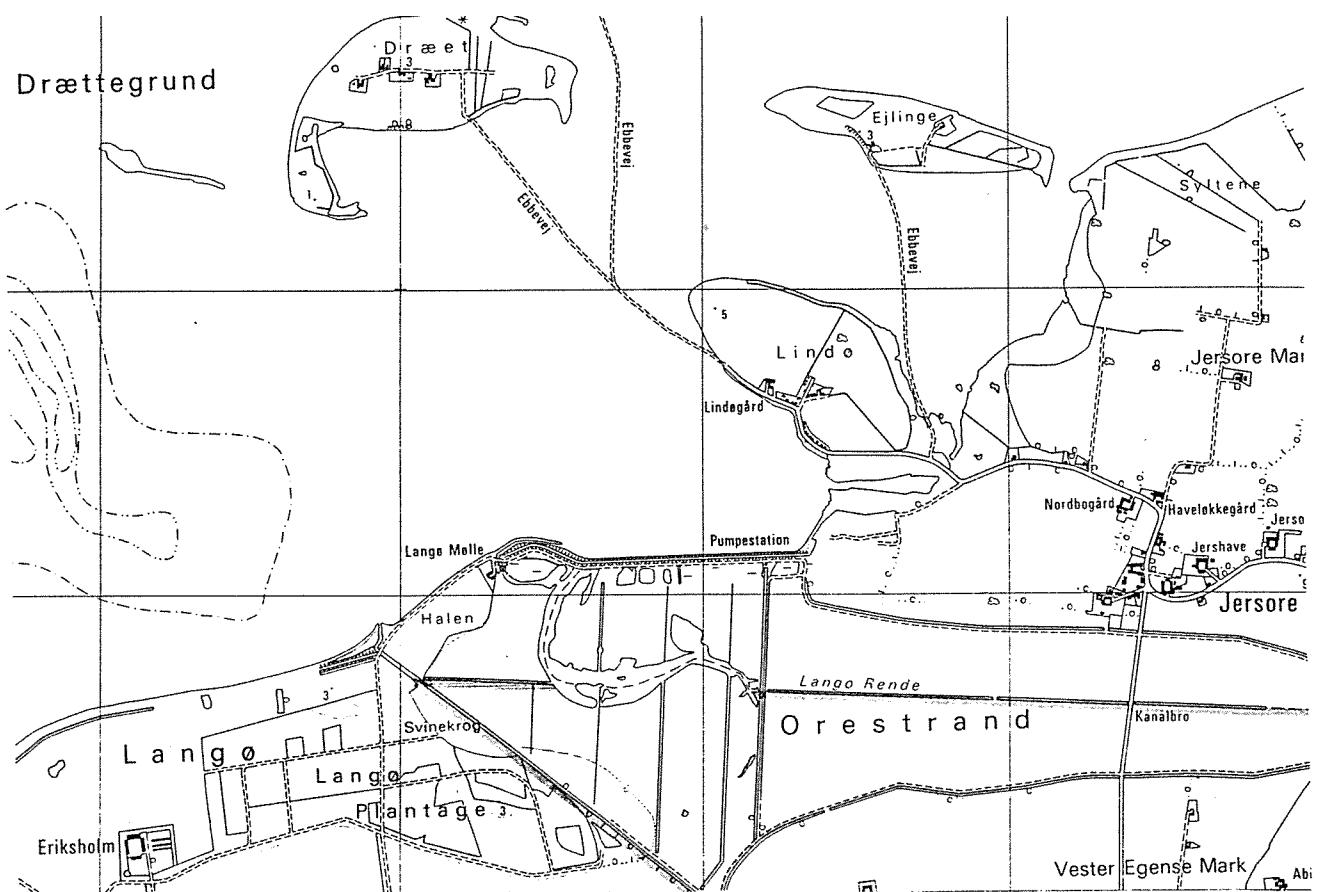
ved
Bogense

en ø-floraliste med noter

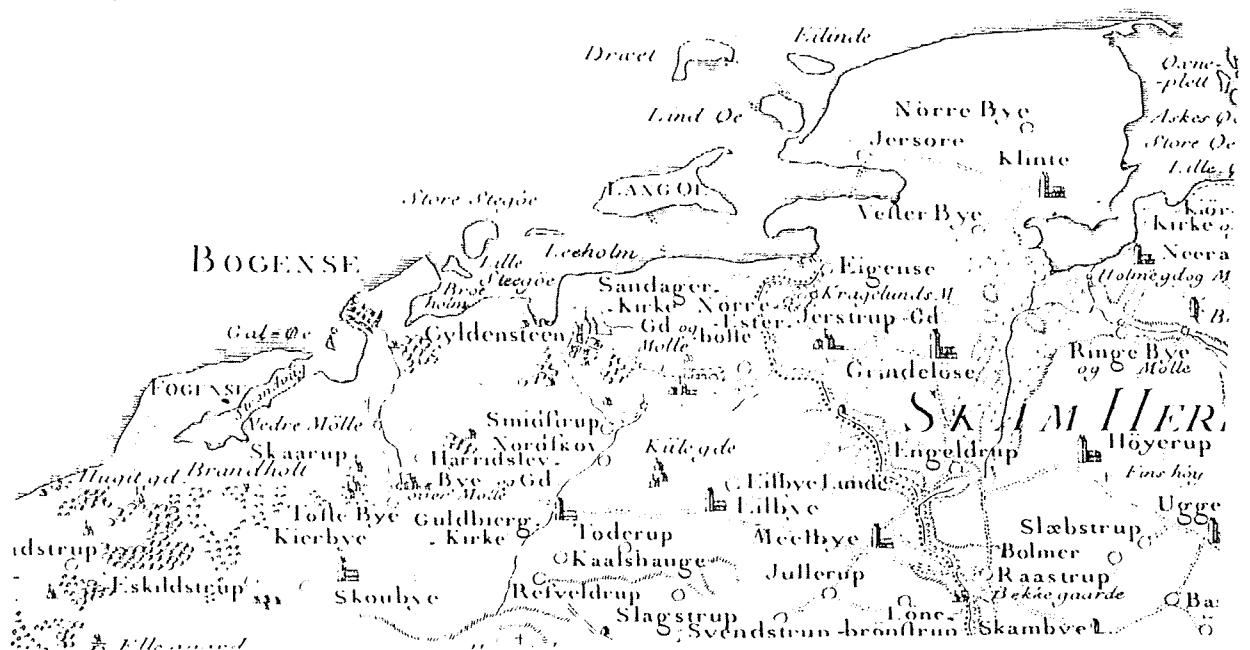
af
Erik Wessberg

Randers 1993

4-cm kort-udsnittet er af nyeste dato (1972 med enkelte rettelser 1982). Ses der bort fra Æbelø (uden for kortet), er der i dag tre øer i det lave farvand mellem Æbelø og Fyn: Ejlinge, Dræt og Drættegrund.

Dette kortudsnit, som i 1780 blev tegnet af C. Wessel, viser i store træk samme område. Ejlinge og Dræt så dengang stort set ud, som de gør i dag. Men Lindø, Langø, Leeholm, Store Stegø og Lille Stegø findes som øer ikke på nutidens kort. Omkring 1870 blev området nemlig inddæmmet, og de tidlige øer har fået samme skæbne som bl.a. øerne ved Overgård ved sydsiden af Mariager Fjord. Set fra en ø-botanisk synsvinkel er det beklageligt. Kortet er tegnet for Videnskabernes Selskab og er i målestok-forholdet 1:120.000.

På flyfotoet, som er meget lyst på grund af det lave vand omkring øerne, ses Ejlinge, Dræet, den forhenværende ø Lindø samt lidt af Æbelø Holm. Kort- og Matrikelstyrelsen 28. april 1990. 1: ca. 10.000.

Indledning

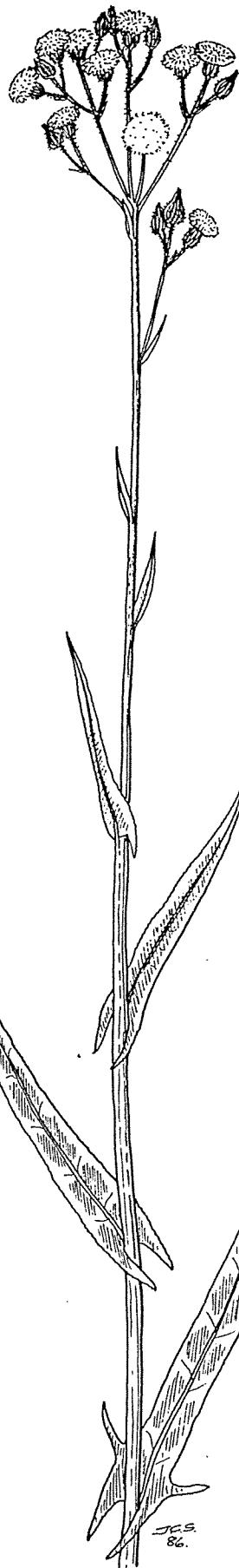
Dræet ligger ved nordsiden af Fyn, ca. 7 km nordøst for Bogense. Øen er ca. 27 ha stor og ubeboet, men der har indtil for få årtier siden været beboelse. I 1940 var der 21 beboere (Hvem-Hvad-Hvor, 1946). De 5 bygninger, der ifølge Andersen et al. (1977) var i forfald, står endnu, omend de er stærkt præget af tidens tand. Så længe de står, er de et fremragende ynglested for Ederfugle, som her, trods truslen fra mågerne ved fælles hjælp er næsten sikre på at få konvoerne med kuldene til vandet.

Den flade ø har mod syd, vest og nord lave moræneklinter på op til 3 meter. Stranden er næsten overalt stenet. Sandstrand findes stort set kun på krumoddesystemet i sydvest og ved sydøstsiden. På trods af, at man allerede i 1975 (Andersen et al.) havde planer om nedlæggelse af den landbrugsmæssige drift, er størstedelen af øen stadig (1992) opdyrket i form af kornmark. Dog må planerne om braklæggelse i en kortere årrække være ført ud i livet, for ved Erik Vinthers besøg i 1983 var der "ingen landbrugsmæssig udnyttelse". Årsagen til, at den store, centrale kerne af øen efter opdyrkedes, kendes ikke. Dræet, som ejes af Æbelø Gods, har et rigt fugleliv. Udeover ederfugle er der mange knopsvaner, hættemåger og sølvma- ger; men der er også omkring den vestlige del set en hel del klyder. På grund af dette fugleliv er hele den vestlige del omfattet af strandbeskyttelseslinien. Fra 1984 blev det omfattet af § 43, ligesom det indgår som en del af Ramsarområde nr. 16, og det er EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 70.

I den følgende vegetationsbeskrivelse vil plantenavne – første gang de bliver nævnt – have både dansk og latinsk navn, derefter kun dansk.

Kær-Svinemælk (*Sonchus palustris*)

Medens Kær-Svinemælk på nabøen Ejlinge voksende noget uden for sin normale biotop – ved et lille, kystnært stengærde – findes den på Dræet mere normalt. Her vokser den bl.a. i Tagrør-sump (*Phragmites australis*) i øst sammen med bl.a. Krybende Hvene (*Agrostis stolonifera*), Gåse-Potentil (*Potentilla anserina*), Ager-Svinemælk (*Sonchus arvensis*) og Kvan (*Angelica archangelica* ssp. *litoralis*); men den findes også ved fodden af den lave, ganske lidt vældprægede klint ved sydsiden. Den er iøvrigt ikke set i øens vestlige del, hvor det lille vandhul, som er dækket af bl.a. Strand-Kogleaks (*Scirpus maritimus*), ellers ville være et velegnet vokested for den.

Vegetationen på Dræet.

I den efterfølgende vegetationsbeskrivelse startes der i øst, hvorefter øens biotoper beskrives med uret for slutteligt at omtale vegetationen i området omkring de forfaldne gårde.

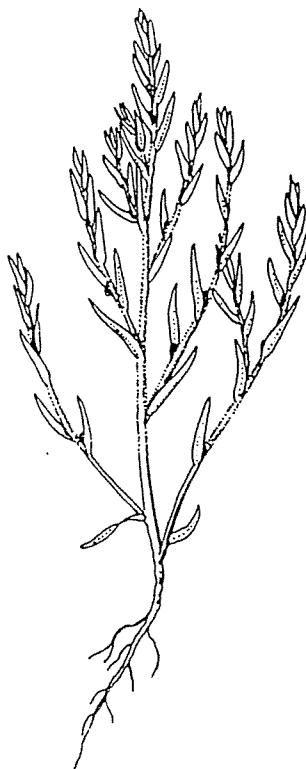
Stranden på Dræet er som på nabøen Ejlinge oftest stenet. Mod sydøst er der dog et mindre, sandet areal. Yderst i den smalle strandengszone, som strækker sig langs hele sydkysten er der her mod sydøst bl.a. Strand-Annelgræs (*Puccinellia maritima*), Strandgåsefod (*Suaeda maritima*) og Strand-Mælde (*Atriplex litoralis*).

Den østlige tredjedel af øen er uopdyrket og består yderst og i lavninger af strandeng og strandrørsump, medens de højereliggende områder er strandoverdrev. I strandengsområderne, som er relativt tørre, vokser bl.a. Strand-Malurt (*Artemisia maritima*), Strand-Asters (*Aster tripolium*), Strand-Vejbred (*Plantago maritima*), Strandgåsefod, Udspærret Annelgræs (*Puccinellia distans*), Vingebræt Hindeknæ (*Spergularia media*) og Dansk Kokleare (*Cochlearia danica*). I overgangen mellem strandeng og strandoverdrev står mange Kær-Svinemælk (*Sonchus palustris*), Ager-Svinemælk (*S. arvensis*), Sandkryb (*Glaux maritima*) og Kruset Skræppe (*Rumex crispus*). I små og lavvandede strandsøer vokser store mængder Drue-Gåsefod (*Chenopodium botrys*), som i det usædvanligt tørre 1992 var særdeles høje. En ret stor del af østenden udgøres af strandrørsump med talrige Strand-Kogleaks (*Scirpus maritimus*).

Strandoverdrevet i øst er som mange andre strandoverdrev kønnest om foråret og i den tidlige sommer med blomstrende Gul Snerre (*Galium verum* ssp. *verum*), Engelskgræs (*Armeria maritima*), Tandfri Vårsalat (*Valerianella locusta*), Dansk Kokleare, Kornet Stenbræk (*Saxifraga granulata*) og Håret Høgeurt (*Hieracium pilosella*).

Tangurt (*Bassia hirsuta*)

For ikke mange år siden blev Tangurt betragtet som en meget sjælden plante i Danmark. Den bedømmelse duer ikke mere. Sidén 1950 er den fundet på over 20 lokaliteter, specielt omkring Fyn (Hansen 1991). I forbindelse med ø-flora-undersøgelser er der set flest på Illumø mellem Helnæs og Fyn. Her fandtes den i "millionvis". På Dræet har jeg i 1989 fundet den i grøfter og render i såvel den østlige som den vestlige del af øen; men eftersøgning af den i 1992 var lige så nedslående som på Bågø: ikke ét eneste eksemplar. Mon den hører til de såkaldte meteooriske plantearter, eller har den i den usædvanligt lange tørkeperiode i 1992 ikke haft de fornødne betingelser for at spire – i modsætning til Drue-Gåsefod ?

Af andre arter fra strandoverdrevet mod øst kan nævnes Alm. Røllike (*Achillea millefolium*), Vild Løg (*Allium oleraceum*) og Skov-Løg (*A. scorodoprasum*), Burre-Snerre (*Galium aparine*), Sand-Star (*Carex arenaria*), Blågrøn Rapgræs (*Poa subcoerulea*), Vellugtende Gulaks (*Anthoxanthum odoratum*) og Rødknæ (*Rumex acetosella*). Sidstnævnte art optræder i nogle små områder så talrigt, at strandoverdrevet antager en rødlig farve. På strandoverdrevet findes et par vedplanter af Alm. Hunde-Rose (*Rosa canina ssp. canina*) og Selje-Røn (*Sorbus intermedia*).

Ved sydvestsiden af dette område findes en ret tør Strand-Kogleaks – sump med bl.a. Gåse-Potentil (*Potentilla anserina*), Ager-Svinemælk, og nogle partier uden Strand-Kogleaks er dækket af tætvoksende Strandgåsefod. I grøfter og render her fandtes ved besøget i 1989 Tangurt (*Bassia hirsuta*). Den kunne ved højsommerbesøget i 1992 ikke genfindes.

Uden for et lille dige her mod sydøst findes et ca. 10 meter bredt strandengsområde, der er domineret af Strand-Malurt og Strand-Mælde. Her er en ganske pæn og tydelig zonering. Yderst Strand-Asters, derefter indad Strand-Trehage (*Triglochin maritimum*), Vingefrøet Hindeknæ, Salturt-arter (*Salicornia spp.*), Læge-Kokleare (*Cochlearia officinalis*) og Harril (*Juncus gerardi*). I en tagrørsump (*Phragmites australis*) nær det opdyrkede areal vokser bl.a. Kær-Svinemælk, Krybende Hvene (*Agrostis stolonifera*) og Gåse-Potentil.

Terrænet skråner vestpå svagt opad. Mellem stranden og det opdyrkede areal opstår derfor smalle zoner af strandoverdrev, som – jo længere vestpå man kommer – afløses af en indtil 3 meter høj vegetationsklædt klint. På strandoverdrevet langs hele kornmarken, som iøvrigt går så langt mod klintkanten som overhovedet muligt, vokser meget Strand-Karse (*Lepidium latifolium*), Grå Bynke (*Artemisia vulgaris*), Kær-Svinemælk, Stor Nælde (*Urtica dioica*), og minsandten om ikke Kæmpe-Bjørneklo (*Heracleum pubescens*) har fået fæste på Dræet. Derudover findes der en stor bevoksning af Vild Kørvel (*Anthriscus sylvestris*), Østersø-Strandsennep (*Cakile maritima ssp. baltica*), inklusive den hvidblomstrede form. På den lave klint findes flere steder buskadser af Alm. Hyld (*Sambucus nigra*), Slåen (*Prunus spinosa*), Alm. Hvidtjørn (*Crataegus laevigata*), Engriflet Hvidtjørn (*C. monogyna*), Korbær (*Rubus caesius*) i massevis og Mirabel (*Prunus cerasifera*).

Knold-Ranunkel (*Ranunculus bulbosus*)

Dræet har strandoverdrev mod øst og mod vest. På disse vokser Knold-Ranunkel ret talrigt. Mod øst ledsages den bl.a. af Mark-Frytle (*Luzula campestris*), Fåre-Svingel (*Festuca ovina*), Flipkrave (*Teesdalia nudicaulis*), Kornet Stenbræk (*Saxifraga granulata*) og Vår-Vikke (*Vicia lathyroides*). På odden mod sydvest er det bl.a. sammen med Sand-Løg (*Allium vineale*), Engelskgræs (*Armeria maritima*), Smalbladet Vikke (*Vicia angustifolia*) og Lancet-Vejbred (*Plantago lanceolata*).

Klinten rummer et par interessante arter: Tornet Salat (*Lactuca serriola*) og Hundeturge (*Cynoglossum officinale*). Desuden er der Stor Knopurt (*Centaurea scabiosa*), Blåhat (*Knautia arvensis*), Småkronet Gedeskæg (*Tragopogon pratensis* ssp. *minor*), og lige neden for klinten vokser (1992) et enkelt eksemplar af Strand-Krageklo (*Ononis spinosa*).

Øens største strandengsområde ligger på østsiden af krumodden i sydvest. Området er indiget og rummer i de lavestliggende dele strandeng, på de højere liggende også strandoverdrev. Strandengsområdet er et sjældent flot område med mosaikker med Strand-Malurt og Strand-Vejbred. Strandoverdrevsområdet derimod bærer tydeligt præg af at huse kolonier af ynglefugle, da vegetationen flere steder er trampet ned, og den bærer også præg af den megen guano. På diget, der overalt er dækket af vegetation, vokser bl.a. Strand-Malurt, Gul Snerre, Engelskgræs, Lancet-Vejbred (*Plantago lanceolata*) og Rød Svingel (*Festuca rubra* ssp. *rubra*) og nogle få Kruset Skræppe og Alm. Vej-Pileurt (*Polygonum aviculare* ssp. *aviculare*).

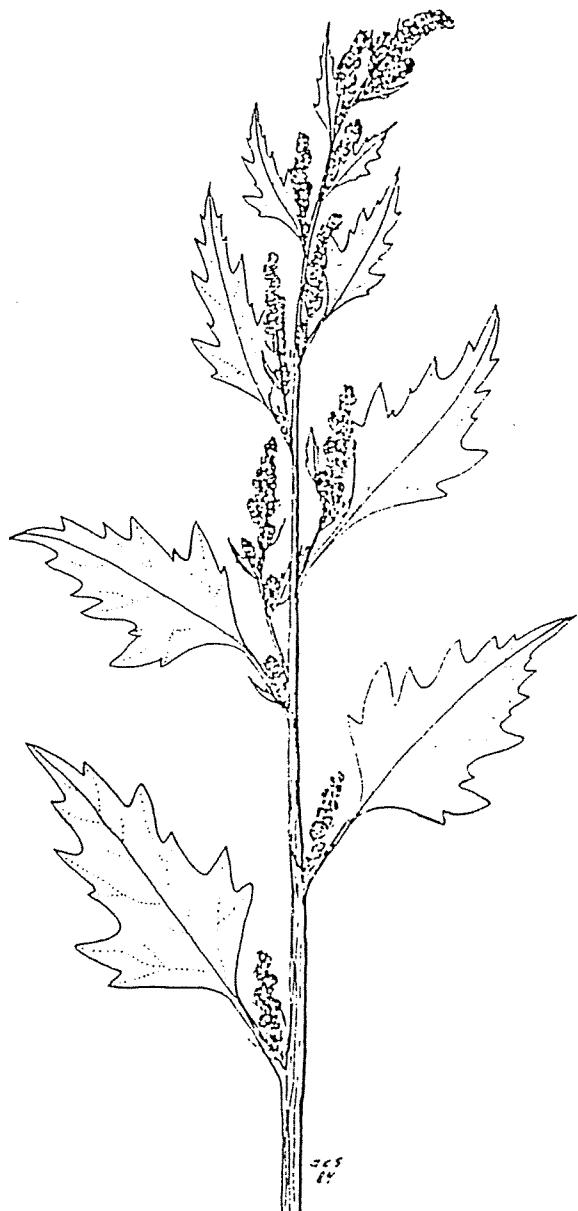
Den østligste og smalleste del af krumodden domineres i de laveste områder af Strandgåsefod, på de højeste af mængder af Strand-Karse. Mod kysten findes her en stenet strandvold med Marehalm (*Leymus arenarius*), Alm. Kvik (*Elytrigia repens*), Strand-Mælde og Strand-Karse. Som på østenden af øen findes også her i fugtige lavninger i strandengen Drue-Gåsefod tillige med Rød Gåsefod (*Chenopodium rubrum*) samt Tangurt.

Klinten vest for bygningerne er ca. 1 meter høj. På den øvre del af den stenede strand her vokser bl.a. Gåse-Potentil, Strand-Karse, Ager-Snerle (*Convolvulus arvensis*), Marehalm og Ager-Tidsel (*Cirsium arvense*). Øens eneste vandhul findes her. Det er ca. 100 m² stort og er fuldstændig dækket af højtvoksende vegetation som Ager-Svinemælk, Strand-Kogleaks, Lådden Dueurt (*Epilobium hirsutum*) samt en del Rød Gåsefod.

Nord for bygningerne, nær krumodden i nordøst, findes resterne af en gammel fyrrplantning. Andersen et al (1977) skriver, at den sammen med frugtræer og buske fra haverne ved bygningerne udgjorde øens eneste, større træbevoksning. Af den gamle plantning her er der ikke meget tilbage. Bjerg-Fyrrene (*Pinus mugo* ssp. *mugo*) synger på det sidste vers.

Rød Gåsefod (*Chenopodium rubrum*)

I den østligste del af Dræet er der områder med rørsump af Tagrør (*Phragmites australis*) og Strandkogleaks (*Scirpus maritimus*). Hér og i de fleste af grøfterne i dette østlige område vokser både Rød Gåsefod og den betydeligt sjeldnere Drue-Gåsefod (*C. botryoides*).

Et meget lille krat af Syréen (*Syringa vulgaris*), Snebær (*Symporicarpus rivularis*), Kræge (*Prunus domestica* ssp. *insititia*), Surkirsebær (*Prunus cerasus*) og Mirabel trives ikke særligt godt på dette magre sted. På strandoverdrevet her findes bl.a. Vild Gulerod (*Daucus carota*), Muse-Vikke (*Vicia cracca*), Fåre-Svingel (*Festuca ovina*), Blåhat, Stor Knopurt, Prikbladet Perikon (*Hypericum perforatum*), Blæresmælde (*Silene vulgaris* ssp. *vulgaris*) og Liden Klokke (*Campanula rotundifolia*). Her findes også en temmeligt stor bevoksning af Rynket Rose (*Rosa rugosa*).

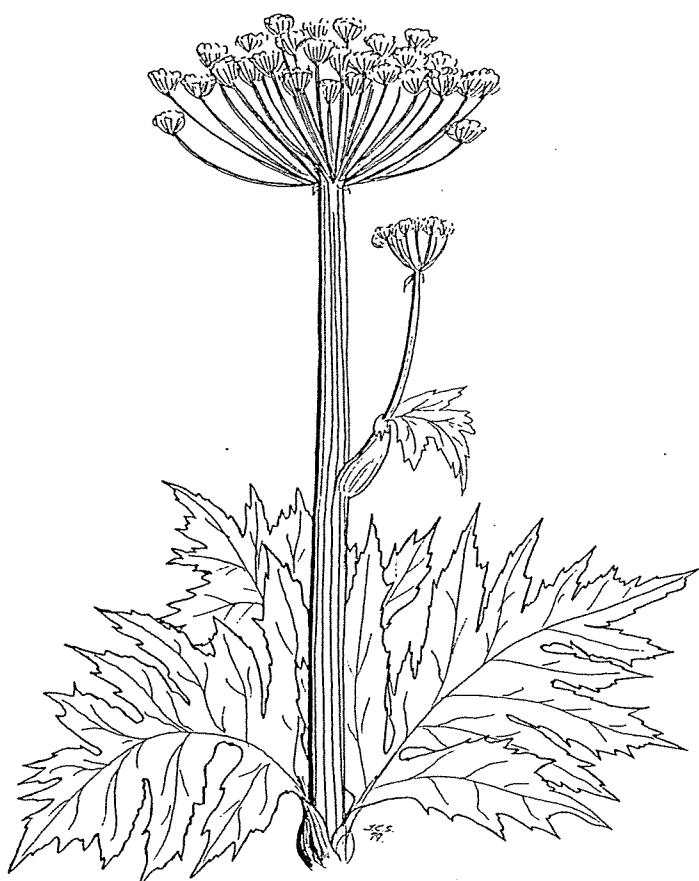
I bugten ved krumoden er der strandengsvegetation, som er domineret af Strand-Malurt, i kanten. På den nordre arm er der opskyllet mange muslingskaller. På den højstliggende del vokser arter som Strand-Karse, Alm. Kvik, Marehalm, Strand-Bede (*Beta vulgaris* ssp. *mari-tima*), Kruset Skræppe, Strandsennep og Grå Bynke.

På strandoverdrevet ved øens nordøstside findes 3 arter, der kun er set her: Hvas Randfrø (*Torilis japonica*), Bakke-Nellike (*Dianthus deltoides*) og Alm. Syre (*Rumex acetosa*). Her dominerer Krybende Potentil (*Potentilla reptans*), Gul Snerre, Ager-Tidsel, Vild Løg og Skov-Løg. Også her findes der en enkelt plante af Strand-Krageklo. Mærkværdigvis findes der ikke, som på nabøøen Ejlinge, her i dette velegnede område nogle Rødfrugtede eller Gråfrugtede Sand-Mælkebøtter (*Taraxacum*, sect. *Erythrosperma* & sect. *Obliqua*).

De mere eller mindre faldefærdige bygninger er alle omgivet af tætte bestande af Stor Nælde, så kun med besvær kan der botaniseres. Mange af frugtræerne vokser videre, som om intet var hændt, nogle få har det skidt, og andre er gået ud. Her er blommetræer, æbletræer og pæretræer med sorter, der ikke mere kan købes, samt Fugle-Kirsebær (*Prunus avium*). Af andre overlevende fra tidligere tiders dyrkning kan nævnes Vedbend (*Hedera helix*), Snebær, Marts-Viol (*Viola odorata*), Ahorn (*Acer pseudoplatanus*), Selje-Røn, Hindbær (*Rubus idaeus*), Sødkærm (*Myrrhis odorata*) og den kraftige brombærart, *Rubus armeniacus*.

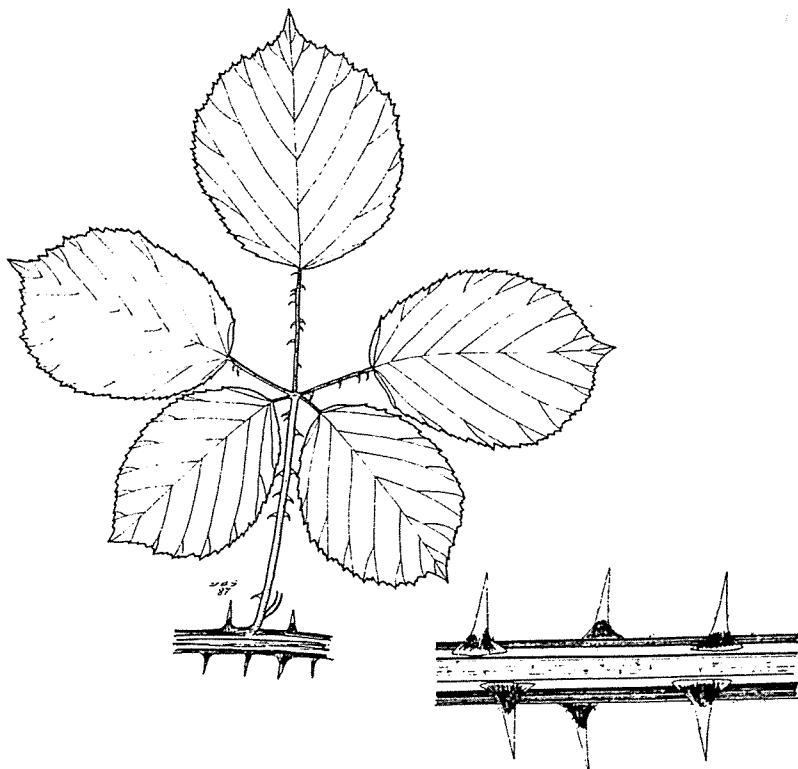
Kæmpe-Bjørneklo (*Heracleum pubescens*)

Når denne plante kan findes på en lille, ubeboet ø som Dræet, er risikoen for, at den inden ret mange år findes **overalt** i Danmark, desværre stor. Wellendorf skriver (1980), at udbredelsen i Danmark – og vel også i andre lande – skyldes indsamling og transport af skærme med modne frugter. I nogle, måske mange, tilfælde er det nok sandt; men jeg tvivler meget på, at forekomsten på Dræet skyldes denne "mani". Så ville den nok i stedet vokse langs markvejen og/eller omkring gårde-ne; men den findes kun på og ved foden af skrænten mod syd. Den vokser desværre også på nabøøen Ejlinge.

Af urter herfra kan nævnes Alm. Hundegræs (*Dactylis glomerata*), Vild Kørvel, Feber-Nellikerod (*Geum urbanum*), Marts-Viol, Finbladet Vejsennep (*Descurainia sophia*), Hareremad (*Lapsana communis*), Kiddike (*Raphanus raphanistrum*) og Ager-Sennep (*Sinapis arvensis*). Som det eneste sted på øen findes der her Skarntyde (*Conium maculatum*). Overraskende er forekomsten af en lille bestand af Skov-Stilkaks (*Brachypodium sylvaticum*). Men da den er hyppig i kystskove på bl.a. Fyn, og da den tilmed er kendt fra Æbelø (Pedersen 1974), er der intet mærkeligt i, at den findes i krattet omkring en af bygningerne. Med ganske få undtagelser er der kun her fundet arter af Mælkebøtte (*Taraxacum*); men de er forvoksede og dermed svære at bestemme.

Som markukrudt i kanten af kornmarken og langs den gamle markvej, der fører til den østligste gård (markvejene til de andre gårde er sløjfede og indgår i landbrugsdriften), vokser bl.a. Korn-Valmue (*Papaver rhoeas*), Vellugtende Kamille (*Chamomilla recutita*), Snerle-Pileurt (*Polygonum convolvulus*), Liden Tvetand (*Lamium amplexicaule*), Rød Arve (*Anagallis arvensis*), Mark-Ærenpris (*Veronica arvensis*) og Alm. Fuglegræs (*Stellaria media*).

Rubus armeniacus

Nogle få af Danmarks knap 100 Brombær-arter er forvildede og naturaliserede fra dyrkning. Det drejer sig om *R. allegheniensis*, *R. armeniacus*, *R. laciniatus*, *R. pergratus*, og *R. ulmifolius*. Med undtagelse af *R. laciniatus* og *R. armeniacus* er de sjældne i Danmark. På Dræet vokser *R. armeniacus* i haverne omkring de nedlagte landbrugsbygninger, hvor den ofte danner ret store krat. Der er ikke konstateret spredning til andre dele af øen.

Den botaniske undersøgelse af Dræet.

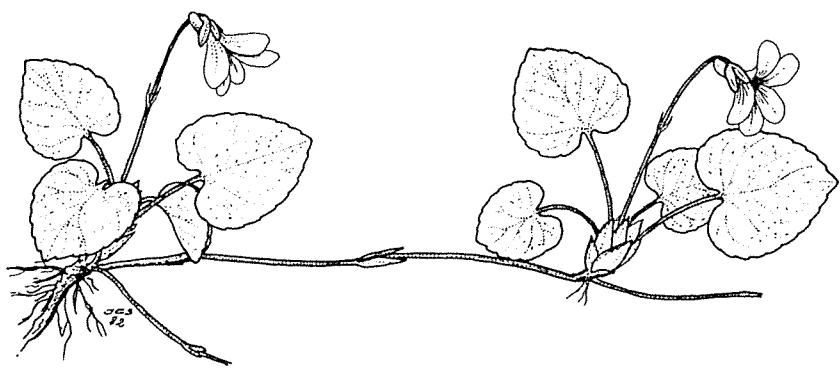
Som det har været tilfældet med langt de fleste, ubeboede eller tidligere beboede småøer, har der ikke tidligere været foretaget omfattende, floristiske undersøgelser på Dræet. Den eneste, jeg har kendskab til, er Erik Vinther fra Fyns Amtskommune. Han har den 11. juli 1983 været på Dræet og primært besøgt strandengsområderne og han har i sin strandengsregistrering anført 8 arter fra øen. Disse er i floralisten mærket med **1983 (EV)**. I Palle Gravesens Fynsbind i serien "Oversigt over botaniske lokaliteter" er der ikke nævnt plantearter fra Dræet. Derfor, skriver Gravesen, er det ønskeligt med en botanisk undersøgelse af øen.

Da jeg har set de planter, Erik Vinther nævner, er mine angivelser fra ekskursioner til øen den 22. august 1989, 16. maj 1992 med Karin Wessberg og den 2. august 1992 uden nogen signatur. Ialt er der på Dræet nu set 212 arter.

De anvendte plantenavne følger for størstepartens vedkommende Dansk Feltflora (Hansen 1991). Med hensyn til Atriplex er dog fulgt Pedersen (1968).

Marts-Viol (*Viola odorata*)

Der kan slet ikke herske tvivl om, at forekomsten på Dræet skyldes tidligere tiders dyrkning. Den kan vel, så længe buskadserne omkring de stærkt medtagne bygninger eksisterer, fortsat trives her. Den hører ikke til de mest lyskrævende arter.

- Acer pseudoplatanus** (*Ahorn*).
Achillea millefolium (*Alm. Røllike*).
Aesculus hippocastanum (*Hestekastanje*).
Agrimonia eupatoria (*Alm. Agermåne*).
Agrostis gigantea (*Stortoppet Hvene*).
 - *stolonifera* (*Krybende Hvene*). – 1983 (EV).
 - *tenuis* (*Alm. Hvene*).
Allium oleraceum (*Vild Løg*).
 - *scorodoprasum* (*Skov-Løg*).
 - *vineale* (*Sand-Løg*).
Anagallis arvensis ssp. *arvensis* (*Rød Arve*).
Anthoxanthum odoratum (*Vellugtende Gulaks*).
Anthriscus sylvestris (*Vild Kørvel*).
Apera spica-venti (*Vindaks*).
Arabidopsis thaliana (*Gåsemad*).
Archangelica litoralis (*Kvan*). – 1983 (EV).
Arenaria serpyllifolia (*Alm. Markarve*).
Armeria maritima ssp. *maritima* (*Engelskgræs*).
Armoracia rusticana (*Peberrod*).
Arrhenatherum elatius (*Alm. Draphavre*).
Artemisia maritima (*Strand-Malurt*). – 1983 (EV).
 - *vulgaris* (*Grå Bynke*).
Arum alpinum ssp. *danicum* (*Dansk Ingefær*).
Aster tripolium (*Strand-Asters*).
Atriplex deltoidea (*Tand-Mælde*).
 - *latifolia* s.str. (*Spydbladet Mælde*). – 1983 (EV).
 - *litoralis* (*Strand-Mælde*).
Barbarea arcuata (*Udspærret Vinterkarse*).
Bassia hirsuta (*Tangurt*).
Beta vulgaris ssp. *maritima* (*Strand-Bede*).
Brachypodium sylvaticum (*Skov-Stilkaks*).
Brassica napus ssp. *napus* (*Raps*).
Bromus hordeaceus ssp. *hordeaceus* (*Blød Hejre*).
Cakile maritima ssp. *baltica* (*Østersø-Strandsennep*).
Campanula rapunculoides (*Ensidig Klokke*).
 - *rotundifolia* (*Liden Klokke*).
Capsella bursa-pastoris (*Hyrdetaske*).
Carex arenaria (*Sand-Star*).
 - *leporina* (*Hare-Star*).
 - *otrubae* (*Sylt-Star*).
 - *polyphylla* (*Mellembryndt Star*).
Centaurea scabiosa (*Stor Knopurt*).
Cerastium fontanum ssp. *triviale* (*Alm. Hønsetarm*).
 - *semidecandrum* (*Femhannet Hønsetarm*).
Chamaenerion angustifolium (*Gederams*).
Chamomilla recutita (*Vellugtende Kamille*).
Chenopodium album ssp. *album* (*Hvidmelet Gåsefod*).
 - *botryoides* (*Drue-Gåsefod*).
 - *rubrum* (*Rød Gåsefod*).

- Circaeа lutetiana** (*Dunet Steffensurt*).
Cirsium arvense (*Ager-Tidsel*).
 - **vulgare** (*Horse-Tidsel*).
Cochlearia danica (*Dansk Kokleare*).
 - **officinalis** (*Læge-Kokleare*).
Conium maculatum (*Skarntyde*).
Convolvulus arvensis (*Ager-Snerle*).
Crataegus laevigata (*Alm. Hvidtjørn*).
 - **monogyna** (*Engriflet Hvidtjørn*).
Cynoglossum officinale (*Hundetunge*).
Dactylis glomerata (*Alm. Hundegræs*).
Daucus carota (*Vild Gulerod*).
Descurainia sophia (*Finbladet Vejsennep*).
Dianthus deltoides (*Bakke-Nellike*).
Dryopteris filix-mas (*Alm. Mangeløv*).
Elytrigia repens (*Alm. Kvik*).
Epilobium hirsutum (*Lådden Dueurt*).
 - **montanum** (*Glat Dueurt*).
Eryngium maritimum (*Strand-Mandstro*).
Eupatorium cannabinum (*Hjortetrøst*).
Euphorbia helioscopia (*Skærm-Vortemælk*).
Festuca arundinacea (*Strand-Svingel*).
 - **ovina** (*Fåre-Svingel*).
 - **rubra** ssp. **pruinosa** (*Blågrøn Svingel*).
 - **- - - rubra** (*Rød Svingel*). - 1983 (EV).
Galeopsis bifida (*Skov-Hanekro*).
Galium aparine (*Burre-Snerre*).
 - **verum** ssp. **verum** (*Gul Snerre*).
Geranium pusillum (*Liden Storkenæb*).
Geum urbanum (*Feber-Nellikerod*).
Gnaphalium uliginosum (*Sump-Evighedsblomst*).
Hedera helix (*Vedbend*).
Heracleum pubescens (*Kæmpe-Bjørneklo*).
Hieracium pilosella (*Håret Høgeurt*).
Holcus lanatus (*Fløjlsgræs*).
Honckenya peploides (*Strandarve*).
Hypericum perforatum (*Prikbladet Perikon*).
Hypochoeris radicata (*Alm. Kongepen*).
Jasione montana (*Blåmunke*).
Juncus bufonius (*Tudse-Siv*).
 - **conglomeratus** (*Knop-Siv*).
 - **effusus** (*Lyse-Siv*).
 - **gerardi** (*Harril*). - 1983 (EV).
Knautia arvensis (*Blåhat*).
Lactuca serriola (*Tornet Salat*).
Lamium amplexicaule (*Liden Tvetand*).
 - **purpureum** (*Rød Tvetand*).
Lapsana communis (*Haremad*).
Leontodon autumnalis (*Høst-Borst*).

- Lepidium latifolium** (*Strand-Karse*).
Leymus arenarius (*Marehalm*).
Ligustrum vulgare (*Alm. Liguster*).
Linaria vulgaris (*Alm. Torskemund*).
Lolium perenne (*Alm. Rajgræs*).
Lotus corniculatus (*Alm. Kællingetand*).
Luzula campestris (*Mark-Frytle*).
Malus x domestica (*Sødæble*).
Medicago lupulina (*Humle-Sneglebælg*).
– **sativa** (*Foder-Lucerne*).
Myosotis arvensis (*Mark-Forglemmigej*).
– **ramosissima** (*Bakke-Forglemmigej*).
Myosurus minimus (*Musehale*).
Myrrhis odorata (*Sødkærn*).
Ononis spinosa (*Strand-Krageklo*).
Papaver argemone (*Kølle-Valmue*).
– **rhoeas** (*Korn-Valmue*).
Phragmites australis (*Tagrør*).
Pimpinella saxifraga (*Alm. Pimpinelle*).
Pinus mugo ssp. **mugo** (*Alm. Bjerg-Fyr*).
Plantago lanceolata (*Lancet-Vejbred*).
– **major** ssp. **intermedia** (*Liden Vejbred*).
– **maritima** (*Strand-Vejbred*).
Poa annua (*Enårig Rapgræs*).
– **pratensis** ssp. **pratensis** (*Eng-Rapgræs*).
– **subcoerulea** (*Blågrøn Rapgræs*).
Polygonum aviculare ssp. **aviculare** (*Alm. Vej-Pileurt*).
– **convolvulus** (*Snerle-Pileurt*).
– **persicaria** (*Fersken-Pileurt*).
Populus x berolinensis (*Berliner-Poppel*).
– **x canadensis** cv. **serotina** (*Landevejs-Poppel*).
Potentilla anserina (*Gåse-Potentil*).
– **argentea** ssp. **argentea** (*Alm. Sølv-Potentil*).
– **reptans** (*Krybende Potentil*).
Prunus avium (*Fugle-Kirsebær*).
– **cerasifera** (*Mirabel*).
– **domestica** ssp. **insititia** (*Kræge*).
– **spinosa** (*Slæn*).
Puccinellia distans (*Udspærret Annelgræs*).
– **maritima** (*Strand-Annelgræs*). – 1983 (EV).
Pyrus communis (*Pære*).
Ranunculus acris (*Bidende Ranunkel*).
– **bulbosus** (*Knold-Ranunkel*).
Raphanus raphanistrum (*Kiddike*).
Rheum rhabarberum (*Rabarber*).
Ribes nigrum (*Solbær*).
– **uva-crispa** (*Stikkelsbær*).
Rosa canina ssp. **canina** (*Glat Hunde-Rose*).
– **rugosa** (*Rynket Rose*).

Rubus armeniacus.

- *caesius* (*Korbær*).
- *idaeus* (*Hindbær*).

Rumex acetosa (*Alm. Syre*).

- *acetosella* (*Rødknæ*).
- *crispus* (*Kruset Skræppe*).

Salicornia europaea (*Alm. Salturt*).

- *ramosissima* (*Kortakset Salturt*).

Salix alba (*Hvidpil*).

- *caprea* (*Selje-Pil*).
- *x smithiana* (*Lancet-Pil*).

Sambucus nigra (*Alm. Hyld*).

Saxifraga granulata (*Kornet Stenbræk*).

Scirpus maritimus (*Strand-Kogleaks*). - 1983 (EV).

- *tabernaemontani* (*Blågrøn Kogleaks*).

Senecio sylvaticus (*Skov-Brandbæger*).

Silene alba (*Aften-Pragtstjerne*).

- *vulgaris* ssp. *vulgaris* (*Blæresmelde*).

Sinapis arvensis (*Ager-Sennep*).

Solanum nigrum ssp. *nigrum* (*Sort Natskygge*).

Solidago virgaurea (*Alm. Gyldenris*).

Sonchus arvensis (*Ager-Svinemælk*).

- *asper* (*Ru Svinemælk*).

- *oleraceus* (*Alm. Svinemælk*).

- *palustris* (*Kær-Svinemælk*).

Sorbus intermedia (*Selje-Røn*).

Spergula arvensis (*Alm. Spergel*).

Spergularia marina (*Kødet Hindeknæ*).

- *media* (*Vingebrødet Hindeknæ*).

Stellaria media (*Alm. Fuglegræs*).

Suaeda maritima (*Strandgåsefod*).

Symporicarpos rivularis (*Alm. Snebær*).

Syringa vulgaris (*Syren*).

Tanacetum vulgare (*Rejnfan*).

Taraxacum, sect. *Hamata* (*Krogfliget Mælkebøtte*):

- *hamatiforme*.

Taraxacum, sect. *Obliqua* (*Gråfrugtet Sand-Mælkebøtte*):

- *platyglossum*.

Taraxacum, sect. *Ruderalia* (*Fandens Mælkebøtte*):

- *adiantifrons*.
- *christiansenii*.
- *distinctilobum*.
- *fasciatum*.
- *leptodon*.
- *obliquilobum*.
- *valens*.
- *xanthostigma*.

Teesdalia nudicaulis (*Flipkrave*).

Torilis japonica (*Hvas Randfrø*).

Tragopogon pratensis ssp. minor (*Småkronet Gedeskæg*).

Trifolium arvense (*Hare-Kløver*).

– **repens** (*Hvidkløver*).

Triglochin maritimum (*Strand-Trehage*).

Tripleurospermum maritimum ssp. **salinum** (*Alm. Strandkamille*).

Tussilago farfara (*Følfod*).

Ulmus glabra (*Skov-Elm*).

Urtica dioica (*Stor Nælde*).

Valerianella locusta (*Tandfri Vårsalat*).

Veronica arvensis (*Mark-Ærenpris*).

– **persica** (*Storkronet Ærenpris*).

Vicia angustifolia (*Smalbladet Vikke*).

– **cracca** (*Muse-Vikke*).

– **lathyroides** (*Vår-Vikke*).

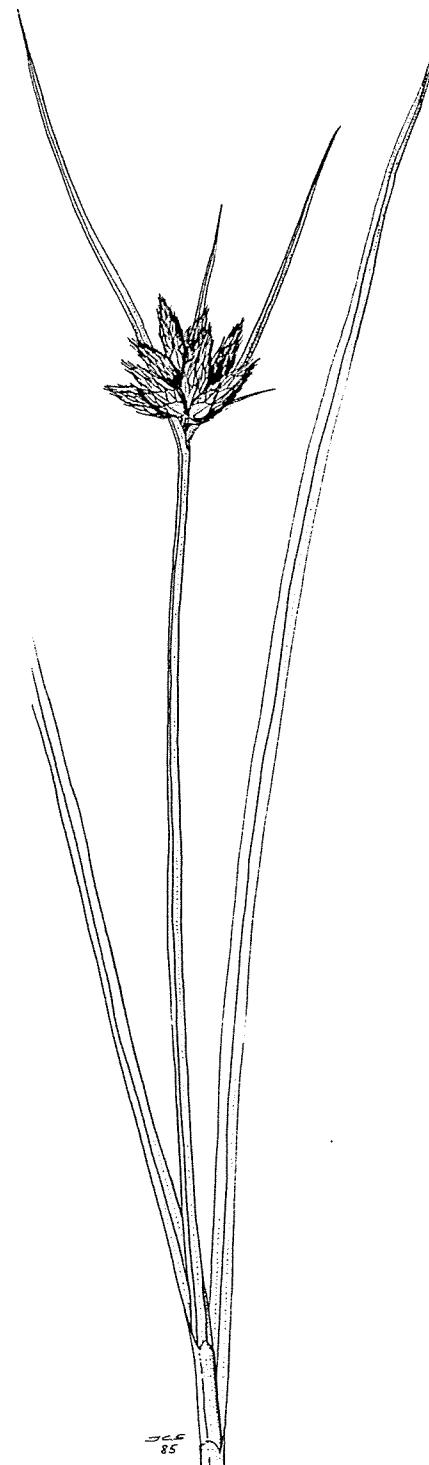
Viola canina (*Hunde-Viol*).

– **odorata** (*Marts-Viol*).

– **tricolor** ssp. **tricolor** (*Alm. Stedmoderblomst*).

Zannichellia palustris (*Vandkrans*).

Zostera angustifolia (*Smalbladet Bændeltang*).

Strand-Kogleaks (*Scirpus maritimus*)

I flere mere eller mindre vandfyldte lavninger, render og grøfter i den østlige del af Draet danner Strand-Kogleaks mindre bevoksninger. Derudover findes den stort set kun i og omkring øens eneste vandhul i den vestlige del. Her er der til gengæld meget af den.

Citeret litteratur

- Andersen, A., B. Staugård Nielsen & H. Rasmussen**, 1977: Øerne omkring Fyn. – Fredningsstyrelsen. – København.
- Gravesen, P.**, Oversigt over botaniske lokaliteter. 2. Den fynske øgruppe. – Fredningsstyrelsen. – København.
- Hansen, A.**, 1991: Floristiske meddelelser. – Urt 4: 129–132.
- Hansen, K. (red.)**, 1991: Dansk Feltflora, 5. oplag. – København.
- Hvem–Hvad–Hvor**, 1946: 144–145. Politikens Forlag. – København.
- Pedersen, A.**, 1968: Nogle kritiske, danske Atriplex-arter. – Bot. Tidsskr. 63: 289–303.
- 1974: Gramineernes udbredelse i Danmark. Spontane og naturaliserede arter. TBU nr. 39a. – Bot. Tidsskr. 68: 177–344.
- Wellendorf, M.**, 1980: Bjørneklo. – Urt 3: 89–91.

Tak

Universitetslektor Alfred Hansen og seminarielektor Anfred Pedersen takkes for deres kommentarer til manuskriptet. Anfred Pedersen takkes for stor hjælp i forbindelse med determination eller verificering af en række planter fra Dræet og lærer Hans Øllgaard for hjælp i forbindelse med Taraxacum-bestemmelserne. Lærer Jens Chr. Schou takkes, fordi jeg måtte benytte hans tegninger i ø-floraen.

Fyns Amtskommune, Landskabsafdelingen, takkes for velvillig økonomisk støtte til de fynske ø-undersøgelser.

Erik Wessberg
Sandagervej 13
Assentoft
8900 Randers

HIDTIDIGE OG AKTUELLE Ø-UNDERSØGELSER

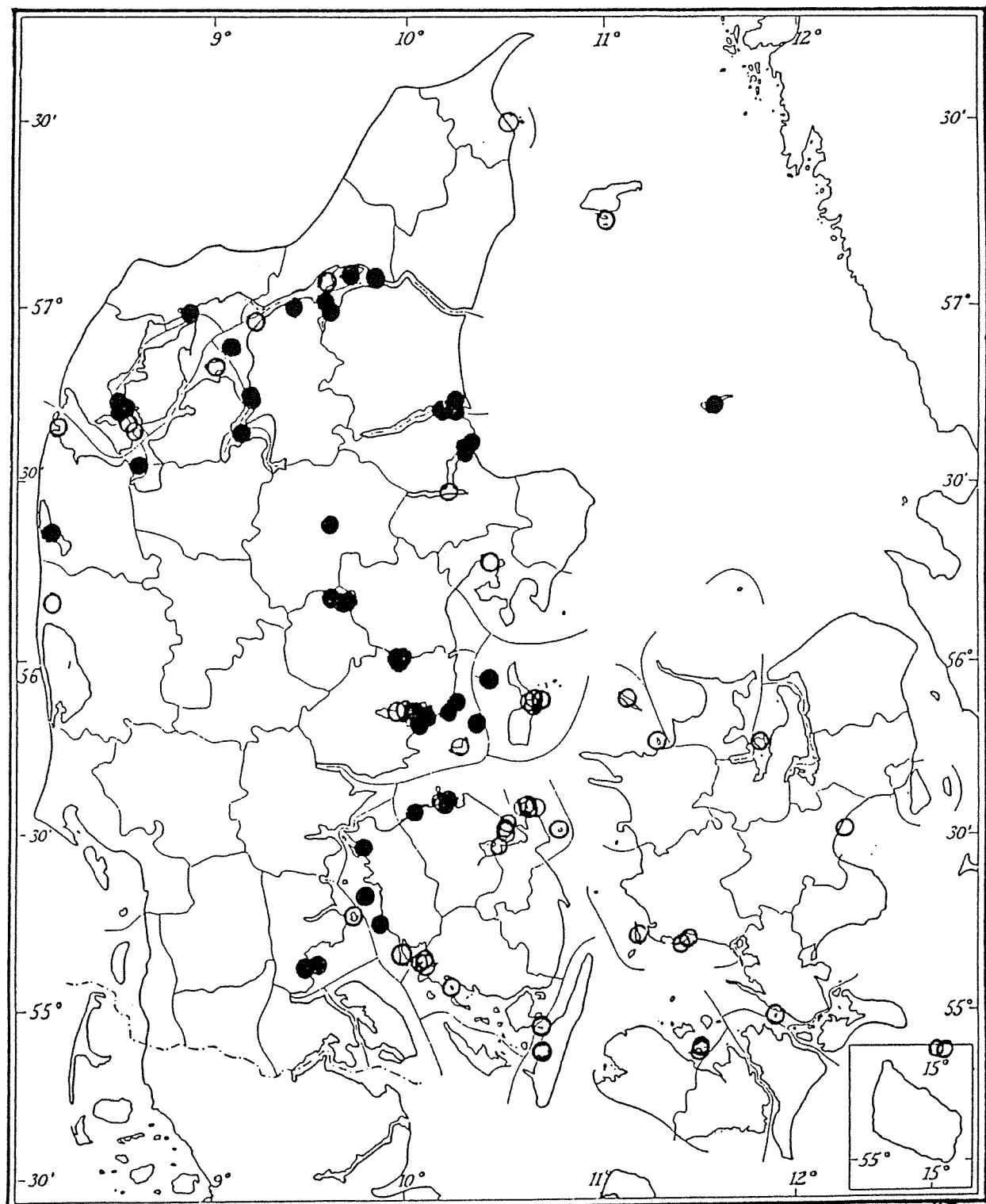
Hidtil er der i ø-floraserien udarbejdet floralister for følgende øer, tidligere øer eller ø-grupper.
(BL) er Bernt Løjtnant og (EW) Erik Wessberg.

1. Anholt (1981). – (BL & EW). 50 pp.
2. Hjarnø i Horsens Fjord (1981). – (BL & EW). 26 pp.
3. Treskelbakkeholm i Mariager Fjord (1983). – (BL & EW). 16 pp.
4. Klosterholm og Startøtterne i Nibe Bredning (1984). – (BL & EW). 24 pp.
5. Mellemholdene i Randers Fjord ved Udbyhøj (1984). – (BL & EW). 17 pp.
6. Pletten (Store Plet) i Mariager Fjord (1984). – (BL & EW). 14 pp.
7. Alrø i Horsens Fjord (1985). – (EW). 37 pp.
8. Møgelø i Julsø syd for Silkeborg (1985). – (EW). 19 pp.
9. Lille Plet i Mariager Fjord nord for Pletten (1985). – (BL & EW). 12 pp.
10. Paradisøerne i Borre Sø syd for Silkeborg (1985). – (EW). 19 pp.
11. Alrø Poller i Horsens Fjord sydøst for Alrø (1985). – (EW). 15 pp.
12. Tange Ø i Tange Sø (1985). – (EW). 13 pp.
13. Hov Røn nordøst for Gyllingnæs (1986). – (BL & EW). 17 pp.
14. Svanegrunden nordøst for Endelave (1986). – (BL). 20 pp.
15. Vår Holm og Kyø Holm i Limfjorden ved Nibe (1986). – (EW). 20 pp.
16. Fjandø i Nissum Fjord (1986). – (EW). 21 pp.
17. Egholm i Limfjorden sydvest for Mors (1986). – (BL & EW). 44 pp.
18. Søby Rev øst for Gyllingnæs (1986). – (BL & EW). 15 pp.
19. Agerø i Limfjorden sydvest for Mors (1987). – (EW). 34 pp.
20. Stenrevet i Randers Fjord vest for Udby (1987). – (EW). 13 pp.
21. Lundø mellem Skive Fjord og Lovns Bredning (1987). – (EW). 41 pp.
22. Stenklipperne i Limfjorden ved Agerø (1988). – (EW). 14 pp.
23. Odpold i Randers Fjord nord for Stenrevet (1988). – (BL & EW). 12 pp.
24. Livø i Limfjorden (1988). – (BL & EW). 75 pp.
25. Svinø i Gamborg Fjord sydøst for Middelfart (1989). – (EW). 33 pp.
26. Lilleø, Bregnø og Alø i Julsø syd for Silkeborg (1989). – (EW). 20 pp.
27. Store og Lille Rotholm i Risgårde Bredning nord for Hvalpsund (1989). – (EW). 21 pp.
28. Sankt Thomas i Skanderborg Sø (1990). – (EW). 11 pp.
29. Æbelø i Skanderborg Sø (1990). – (EW). 14 pp.
30. Kalvø i Skanderborg Sø (1990). – (BL & EW). 14 pp.
31. Mågeøerne ved Bogense (1991). – (BL & EW). 15 pp.
32. Tunø ved Samsø (1991). – (BL & EW). 56 pp.
33. Hornsgård Holm og Tøtten i Limfjorden nordvest for Nibe (1991). – (EW). 14 pp.
34. Torø i Lille Bælt syd for Assens (1991). – (EW). 23 pp.
35. Lindholm i Limfjorden øst for Thyholm (1991). – (BL & EW). 18 pp.
36. Kalvø i Genner Bugt (1991). – (EW). 19 pp.
37. Arup Holm i Limfjorden ved Feggesund (1991). – (BL & EW). 17 pp.
38. Barsø i Lille Bælt nordvest for Als (1991). – (EW). 39 pp.
39. Venø i Limfjorden sydøst for Thyholm (1992). – (EW). 42 pp.
40. Bågø i Lille Bælt nordvest for Assens (1992). – (EW). 55 pp.
41. Gjøl i Limfjorden nordvest for Ålborg (1992). – (EW). 41 pp.
42. Ejlinge sydøst for Æbelø ved Bogense (1993). – (EW). 18 pp.
43. Dræet syd for Æbelø ved Bogense (1993). – (EW). 19 pp.

Siden 1981 er der endvidere foretaget floristiske undersøgelser – med henblik på
darbejdelse af floralister – på følgende øer eller ø-grupper – regnet fra nord:

Rønnerne mellem Frederikshavn og Strandby.
Hornfiskrøn syd for Læsø.
Øland ved Limfjorden vest for Gjøl.
Fur i Limfjorden.
Fuglholm i Limfjorden mellem Jegindø og Agerø.
Rønland øst for Harboør Tange.
Jegindø i Limfjorden øst for Thyholm.
Piggen i Randers Fjord.
Sejerø sydvest for Sjællands Odde.
Lindholm nordøst for Stavns Fjord ved Samsø.
Kyholm vest for Lindholm.
Kolderne i Stavns Fjord ved Samsø.
Ægholm i Stavns Fjord ved Samsø.
Sværm i Stavns Fjord ved Samsø.
Mejlesholm i Stavns Fjord ved Samsø.
Hjortholm i Stavns Fjord ved Samsø.
Eskeholm i Stavns Fjord ved Samsø.
Brokold i Stavns Fjord ved Samsø.
Vorsø i Horsens Fjord.
Vorsø Kalv i Horsens Fjord sydvest for Vorsø.
Orø i Isefjorden.
Nekselø i Nekselø Bugt.
Endelave sydvest for Samsø.
Drættegrund sydvest for Æbelø ved Bogense.
Mejlø ved Hindsholm.
Bogø ved Hindsholm.
Vejlø ved Hindsholm.
Vejlø Kalv ved Hindsholm.
Ølsemagle Revle i Køge Bugt.
Holmene ved Drejet i Odense Fjord.
Ægholm ved Hofmansgave i Odense Fjord.
Trindelen ved Hofmansgave i Odense Fjord.
Leammer ved Hofmansgave i Odense Fjord.
Kyholm syd for Leammer i Odense Fjord.
Tornø i Odense Fjord.
Romsø i Store Bælt.
Årø i Lille Bælt nordvest for Assens.
Agersø i Store Bælt sydvest for Skælskør.
Ormø i Holsteinborg Nor øst for Glænø.
Helnæs nordvest for Fåborg.
Vigø i Helnæs Bugt nordvest for Fåborg.
Bjørnø syd for Fåborg.
Masnedø ved Vordingborg.
Siø mellem Tåsingø og Langeland.
Lilleø i Smålandsfarvandet nord for Askø.
Askø i Smålandsfarvandet nord for Bandholm.
Langø i Lindelse Nor syd for Rudkøbing.
Christiansø ved Bornholm.
Frederiksø ved Bornholm.

NB: Alle oplysninger om plantefund fra disse øer har stor interesse.

● : øer, for hvilke der er udarbejdet floralister.

○ : øer, for hvilke floralister er under udarbejdelse.
I øvrigt henvises til de 2 foregående sider.